

SISÄLLYS

Minun perheeni - pohtiva kuva-albumi lapsen perheestä

	SIVU
OSA A JOHDANTO JA TYÖN ESITTELY	2
OSA B MINUN PERHEENI -ALBUMIN KÄSIKIRJA	
3	
1.OLEN SYNTYNYT	3
2.ÄITINI,ISÄNI, SISARUKSIA - KUN OLIMME VIELÄ PERHEENÄ,	3
3.SAIN TIEDON VANHEMPIENI EROSTA	4
4.VANHEMMAT OVAT SOPINEET ASIOISTANI	5
5.PERHEENI NYT-BONUSVANHEMPANI	6
6.MEIDÄN PERHEEN SÄÄNNÖT	7
7.MEILLÄ RIIDELLÄÄN	7
8.MEILLÄ ON KIVAA KUN - TOIVON, ETTÄ..	8
9.MUISTOJA MEIDÄN PERHEEN YHTEISISTÄ HARRASTUKSISTA, TAPAHTUMISTA, RETKISTÄ, JUHLISTA	8
OSA C TULOSETTAVA ESITE	9
LÄHTEET	10

JOHDANTO JA TYÖN ESITTELY

Mallan ja Millan vanhemmat ovat eronneet myrskyisästi muuta vuosi sitten. Lapset asuvat äidillä ja vierailevat isällään säännöllisesti tapaamissopimusten mukaisesti. Isällä on uusi avopuoliso. Mallan ja Millan vanhempien välit ovat huonot. Eräänä päivänä tyttöjen mukana isän luota kulkeutuu valokuva-albumi, jossa on valokuvia uusperheen arjesta, loma-matkoista, isästä ja tämän uudesta kumppanista. Lasten biologinen äiti kimpaantuu asiasta ja lähettää kuva-albumin takaisin isälle. Albumissa on jäljellä isän ja tämän kumppanin henkilökohtaiset kuvat, lasten kuvat äiti on jättänyt lapsille.

Isän kertomana eräänä päivänä hänen kotipostilaatikkoon oli työnnetty rikki revitty kuva-albumi, josta oli poistettu kaikki hänen biologisten lasten kuvat. Albumissa oli kuvia lasten isästä ja hänen nykyisestä avopuolisosta. Saatekirjeenä oli viesti, jossa lasten äiti toteaa, ettei hän halua omassa kodissaan nähdä exän henkilökohtaisia kuvia. Isä kertoo, että hänen tavoite oli koota yksiin kansiin kuvien avulla uusperheen historiaa. Kuva-albumin kulkeminen lasten kotiin oli isästä luontevaa yhteydenpitoa hänen ja lasten välillä. Varsinkin Millalle, nuorimmalle lapselle, albumi oli tärkeä.

Kuten Broberg (2010,211) toteaa, uusperheys sinänsä ei näyttäisi olevan riski lasten hyvinvoinnille, mutta se saattaa muuttaa perheen voimavaroja ja sitä kautta heijastua lasten hyvinvointiin. Ihmissuhdeverkoston toimivuuden ja uusperheen lapsen hyvinvoinnin välinen yhteys näyttää erittäin selkeältä myös yllä esitetyn tapauskertomuksen valossa. Tästä asiakastapauksesta syntyi ajatus muotoilla päättötyö, Minun Perheeni, Uusperheneuvojakoulutukseen 2013.

Minun Perheeni on tarkoitettu välineeksi jäsentämään lapsen paikkaa uusperheessä. Se on pienimuotoinen albumi, joka on rakennettu vauva-kirjan kaltaiseksi työvälineeksi sekä ammattilaisen ja, tai lapsen itsensä käyttöön. Vauva-kirjojen yleinen sisältö kattaa kuvaukset mistä minä tulen, kuka minä olen ja millaisena minut tullaan muistamaan. Albumin teemat on valittu siten, että myös alle kouluikäinen pystyy osallistumaan keskusteluun ja kokoamaan osaltaan yhteistä uusperheen historiaa. Teemat on tarkoitettu vain ohjenuoriksi, jokainen uusperheellinen voi tämän materiaalivinkin avulla lähteä kokoamaan omanlaistaan dokumenttiaan.

Minun Perheeni on työkalu, jonka avulla lapsi jäsentää omaa historiaansa, muistelee omaa entistä perhettä, vanhempien eroa ja kuulostelee millaiseen perheeseen hän on liittynyt. Tavoitteena on auttaa lasta kokemaan itsensä uusperheen jäseneksi perheen iloiseen ja suruineen unohtamatta entistä perhettä. Albumiin on mahdollista tallettaa uusperheen yhteisiä tunnemuistoja ja yhteisen työskentelyn on tarkoitus vahvistaa uusperheen yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Albumi on mallikappale, jota esittelen työssäni uusperheasiakkaille. Toiveenani on, että albumi motivoisi uusperhettä konkreettisesti tekemään kotona yhdessä jotain kivaa ja helppoa ja työskentelyn keskiössä olisi perheen lapsi tai lapset. Työntekijälle albumi on yksi konkreettinen ja selkeä työkalu, jonka visuaalisen ilmeen on tarkoitus motivoida asiakasperhettä yhteistyöhön ja keskinäiseen kommunikaatioon.

Lopputyö koostuu mallialbumista ,teoriaosasta ja esitelmästä.. Teoriaosa on samalla pieni perustietopaketti uusperheiden kanssa työskenteleville tai vanhemmalle, joka elää uusperheessä. Teoriaosaa on elävöitetty sosiaalisesta mediasta poimituilla uusperheellisten kokemuksilla sekä erään nuoren äidin blogipäivityksellä. Lisäksi työn lopussa on asiakasperheille tarkoitettu esite, jossa tarjotaan malleja oman perhealbumin työstämiseen.

OSA B

MINUN PERHEENI -ALBUMIN KÄSIKIRJA

1. OLEN SYNTYNYT

Kuka minä olen, mistä minä tulen, mikä minun syntymätarinani on? Maailman historian tunnetuin syntymätarina on kertomus Jeesuksen syntymästä. Jokaisen lapsen syntymään liittyy jotain vanhempien mieliin painuvaa, ainutkertaista ja arvokasta. Lapselle tarinoiden kerronta oli aikoinaan arkipäiväistä huvia. Nykypäivänä tarinoiden kerrontavastuu on siirtynyt medialle. Kotona kerrotut tarinat ovat lähinnä kuvauksia tapahtumista, koetuista tilanteista esim. päivän aikana. Arjen pikkutarinat unohtuvat, muistiin jäävät elämän kohokohdat ja suuret elämykset, joita siirretään perimätietona sukupolvelta toiselle.

Mentiin naimisiin ...20... Eipä silloin vielä tiedetty tästä pienestä ihanasta tytöstä mitään. Viikon häämatkan jälkeen palattiin kotiin pakkaamaan vuokratämppää tyhjäksi, ja muuttamaan kohti meidän ikiomaa kotia. Sinne me sitten muutettiin, rumaan ja ränsistyneeseen omakotitaloon jossa ainoastaan makuuhuone yläkerrassa oli asumiskunnossa.

Viikko muuton jälkeen tein positiivisen raskaustestin. Olihan se aikamoinen yllätys, mutta erittäin iloinen sellainen! Pelko ja stressi talon valmiiksi saamisesta, ilo, onni, kiire. Niistä koostui meidän seuraavat kuukaudet. Remontti saatiin keittiön kaapistoja vaille valmiiks ennenku lähetettiin tätä pientä tyttöä hakemaan kotiin.

Anna (nimi muutettu) syntyi kesäkuun lopulla 20., ja teki musta maailman onnellisimman ihmisen. Ei sitä tunnetta voi sanoilla kuvailla, kun tyhjistä keskeneräisestä kodista lähtee sairaalaan, ja sieltä tullessa saa kantaa pienen tytön kotiin. Koti ei tunnu enään tyhjältä. Äkkiä unohtuu puuttuvat listat ja sälekaihtimet kun se niin pieni ja kallis aarre makaa sängyllä.

<http://kasvarauhassapikkuinen.blogspot.fi>

POHDITTAVAKSI

Kuka on lapselle kertonut hänen syntymästään?
Millaisen tarinan olet valmis kuulemaan
tai millaisena kuulet oman syntymätarinasi?

2. ISÄNI, ÄITINI, SISARUKSIA - KUN OLIMME VIELÄ PERHEENÄ

Työni keskiössä on lapsi ja perhe tai perheet joissa hän asuu tai vierailee.
Tilastokeskus määrittelee lapsiperheen seuraavasti:

”Lapsiperheitä ovat perheet, joissa kotona asuu vähintään yksi alle 18-vuotias lapsi.”

Jos lapsella ei ole muistoja poissa olevasta vanhemmasta, hän saattaa rakentaa mielikuvissaan täydellisen vanhemman, johon verrataan uusperheen vanhempaa. Arjessa elävä vanhempi ei voi kilpailla poissaolevasta kiiltokuvavanhemmasta, mutta parhaimmillaan uusi vanhempi voi auttaa lasta keskustelemalla muistojen rippeistä, joilla lapsi yrittää säilyttää kuvan biologisesta vanhemmasta. (Murtorinne-Lahtinen 2011.35.)

POHDITTAVAKSI:

Mikä tekee lapsen isästä ja äidistä maailman parhaat vanhemmat.

Millaiseksi lapsi kuvaa suhteensa sisaruksiin, tai jos sisaruksia ei ole, kaipaako lapsi sisaruksia.

Mitä asioita lapsia kaippaa ajasta, jolloin perhe oli vielä yhdessä.

3. SAIN TIEDON VANHEMPIENI EROSTA

Kuinka lapselle voi kertoa, hänen maailmaansa järjestyvästä tiedosta, olemme eroamassa.

Lapsen kehitystaso on huomioitava tavassa, kuinka muutos otetaan puheeksi ja tehdään lapselle eläväksi. Eropäätöksen kertomatta jättäminen lienee suurimpia karhunpalveluksia, mitä vanhemmat lapselleen voivat tehdä. Tällöin annetaan lapsen ikään kuin ymmärtää asiat, joita hän ei oikeasti voi ymmärtää.

Leikki-ikäisellä lapsella ei ole selkeää käsitystä tapahtumista, ja he saattavat reagoida toisen vanhemman menetykseen esim. takertumalla entistä lujemmin jäljelle jääneeseen vanhempaan hylkäämiskokemuksen pelossa. Totuus ja mielikuvitus sekoittuvat ja leikki-ikäiset keksivät usein tarinoita selittääkseen vanhemman poismenon, etenkin, jos eroa ei ole heille selitetty riittävästi. (Webster-Stratton 2009,293-294.)

6-8-vuotias ymmärtää jo paremmin eron merkityksen ja joitakin siihen liittyvistä merkityksistä omalta kannaltaan. Hylätyksi tuleminen, surullisuus, masennus ja fantasiat jonkin heidän elämässään tärkeän elementin puuttumisesta ovat tyypillisiä reaktioita erosta. (Webster-Stratton 2009,294.)

Lapset 8 ja 12 ikävuosien välillä yrittävät jo hallita tunteitaan, vaikka he voivat olla häpeissään ja noloja tapahtuneesta, ja ero yritetään salata opettajilta, kavereilta jne. Keskeisin erosta johtuva käyttäytymisen piirre tässä ikäryhmässä on äitiin kohdistuva viha. (Webster-Stratton 2009,294.)

Nuorille vanhempien avioero on uhka normaalille itsenäistymisprosessille, jossa nuoren päämäärä on vanhemmista erkaantuminen. Nuoresta saattaa tuntua, että vanhemmat keskittyvät omiin tarpeisiinsa ja nuoria kiirehdyttään saavuttamaan itsenäisyys. (Webster-Stratton 2009,294.)

Lapset kuvittelevat olevansa syyllisiä vanhempiansa eroon. He muistavat aiheuttaneensa vanhemmilleen harmia, ja kantavat vastuuta kireistä perhetilanteista. Jos perheessä on vanhempien parisuhteen kustannuksella korostettu perhettä kokonaisuutena, lapsen on vaikea ymmärtää poismuuttavan vanhemman purkavan suhdettaan vain puolisoonsa. (Raittila 2008,22.)

Puhumattomuus puolisoitten välillä lisää lapsen ahdistusta ja vähentää lapsen keinoja käsitellä eroa. Pieninkin totuus erosta antaa evästä lapselle työstää eroa. Karttunen toteaa väitöskirjassaan, että on puutetta tutkimuksista, joissa lapsen elämysmaailmasta ja hänen merkityksistään lähtien rakennettaisiin kuvaa avioerosta: miten lapsi ottaa oman position, pyrkii vaikuttamaan asioiden kulkuun tai selviytymään tilanteista, johtaa omaa käyttäytymistään sekä säätelee ja ilmaisee tunteitaan. Tällaisten tutkimusten välityksellä voitaisiin muodostaa tarkempi kuva siitä, mikä perheen kriisissä ja avioerossa erityisesti stressaa lasta, miten lapsi voi kokea vaikeissa tilanteissa toimivansa tai minkä lapsi itse kokee avuksi. (Karttunen 2013,68.)

Booth ja Amato (2001) Karttusen väitöskirjassa Isän ja äidin välissä, pitivät toivottavana lasten ja heistä huolehtivien vanhempien päivittäistä vuoropuhelua, koska se auttaa lapsia puhumaan muutoksista heidän omassa elämässään. Kiinteät suhteet kahteen huolehtivaan aikuiseen voivat heidän päätelmiensä mukaan auttaa lapsia sopeutumaan valtaviin elämänmuutoksiin. (Karttunen 2013,72.)

Erokriisin taustaa ja syitä on selvitelty mm. Hanna Ranssi-Matikainen väitöskirjassaan Yhdessä sittenkin (2012). Ranssi-Matikainen toteaa tärkeimmäksi erokriisin syyksi elämän kokonaisvaltaisen kuormittavuuden ja tämän lisäksi erokriisin syinä pidettiin kommunikaation vaikeuksia, erilaisia suhdetta koskevia odotuksia tai lähtökohtia, sukupuoleen liitettyä kuormittavuutta sekä rinnakkaisuhteita. Molempia sukupuolia koskeva päivittäin vaihteleva koti- ja ansiovanhemmuuden välinen kilpailuasetelma näkyi perheissä lisääntyneenä kiireenä: työstä jäljelle jäävä aika kohdistettiin pääasiassa lasten tarpeisiin vastaamiseen.

POHDITTAVAKSI:

Onko lapsella muistikuvia vanhempien erosta
Mistä lapsi sai tiedon vanhempiensa erosta,
Osasiko lapsi itse aavistella eroa, vai tuliko se yllätyksenä.
Miltä eroasian kuuleminen tuntui.

4. VANHEMMAT OVAT SOPINEET ASIOISTANI:

Vanhemmat ratkaisevat eron yhteydessä oman ja lapsen tulevaisuuden kannalta merkittäviä kysymyksiä. Jäävätkö lapset yhteishuoltoon, kumman vanhemman luokse lapset jäävät asumaan, vai toteutuuko vuoroasuminen, miten elatusvastuu toteutuu jne. Eroprosessin suurin haaste on vanhemmuuden jatkuminen. Ero on uhka isyydelle. Parin vuoden kuluttua erosta kolmannes isistä tapaa lapsia säännöllisesti ja toisen kolmanneksen tapaamiset ovat harventuneet ja yhden kolmanneksen tapaamiset toteutuvat satunnaisesti. Vanhempien pitäisi eron jälkeen edelleen tarjota lapselle lämpö, tukea ja rajoja. (Murtorinne-Lahtinen 2011:33-34.)

”Eron jälkeinen vanhemmuus ei ole entisten puolisoitten yhteistä vaan kummankin erillistä ja erilaista vanhemmuutta lapseen. Toinen vanhempi voi vain olla tukemassa ja antamassa mahdollisuuksia toiselle toteuttaa omaa vanhemmuuttaan. Olisi siis keskityttävä huoltajuuteen liittyvien järjestelyjen mahdollisimman hyvään hoitamiseen ja oltava liittämättä eronneita puolisoita toisiinsa yhteisen vanhemmuuden alle. Huoltajuus ja siihen liittyvät asiat voi jakaa, omaa suhdetta lapseen eli vanhemmuuden tunnesuhdetta ei voi jakaa kenenkään toisen kanssa.”(Sutinen 2005,161-162.)

”Lasteni isä viettää enemmän aikaansa uuden naisen lapsen kanssa kuin omiensa. Asuvat saman katon alla ja tuo joskus lasta mukanaan leikkimään saman ikäisten lastemme kanssa. Lapsi on kuin ilmetty äitinsä. Ärsyttää kun vieras lapsi saa olla minun lasten isän kanssa enemmän kuin omat lapset.”SUOMI 24

Lasten sopeutumisesta uusperheessä auttaa, se että biologiset vanhemmat pystyvät elämään sovussa. Noin neljäsosa vanhemmista pystyy eron jälkeiseen yhteisvanhemmuuteen. Neljäsosa eronneista pareista jatkaa riitelyä ja suurin osa jatkaa vanhemmuutta kumpikin omalla tahollaan puuttumatta toistensa tekemisiin.(Murtorinne-Lahtinen 2011:35.)

”Olen ex, minulla on 2 lasta miehen kanssa joka asuu toisen naisen kanssa. Olen uusikko, asun miehenkanssa jolla on 1 lapsi toisen naisen kanssa. Lasteni isän uusi nainen on ollut kuvioissa jo 3 vuotta. Erittäin miellyttävä nainen joka tulee hyvin toimeen lapsien kanssa. Hän on aina kutsuttujen listalla kun on lasten synttärit tai kun koulussa on

joulu/kevätjuhla ja hän saapuu sinne lasten isän kanssa. Lapseni tykkäävät tasta naisesta ja viihtyvät hyvin hänen kanssaan!

Mieheni exä on mukava nainen joka kutsuu minut lapsen synttäreille ja peleihin, käyn kaikissa mukana mieheni ja lapsieni kanssa ellei omillani ole jotain samana päivänä. Miehen exä myös soittaa minulle välillä jos on epäilyjä että heidän tyttöllään on jotain ongelmia, niitä murkkuiän juttuja koska tyttö juttelee niistä minulle mielummin kuin äidilleen ja minä infoan sitten jos on jotain mihin tarvitsee reagoida, tietenkin kun olen ohjeistanut tyttöä juttelemaan myös äitinsä kanssa. Miehen exä soittaa myös minulle jos mies on työmatkoilla ja hänelle sattuu yövuoro että sopiiko tytön tulla, ei ole vielä ollut kertaa ettei sopisi! ”Suomi 24,29.3.2013

POHDITTAVAKSI

Onko lapsella lapsen rooli, vai onko hän viestinviejä vanhempien välillä.

Saako lapsi pitää yhteyttä molempiin vanhempiin jatkuvasti ja riippumatta siitä, missä hän asuu.

Mitä lapsi tietää sopimuksista, joita vanhemmat ovat hänen asioistaan tehneet.

5. PERHEENI NYT JA BONUSVANHEMPANI

Käytän uusperheestä Tilastokeskuksen laajaa määritelmää: ”Uusperheessä on alle 18-vuotias vain toisen puolison lapsi. Perheen kaikki lapset eivät ole puolisoitten yhteisiä”. Tässä työssä uusperheeksi luen myös sen perheen, jossa lapsi vierailee, mikäli lapsen vanhemmalla on uusi kumppani.

”Minä olen äitipuoli kahdelle työlle. Toinen lähes 18 vuotta ja asuu kanssamme. Nuorempi lähes 12 ja asuu äidillään. En todellakaan ollut kaavaillut itselleni äitipuolen roolia. Ajattelin aina, etten toisten kakaroita elämäni halua. Mutta toisin kävi. Rakastuin tummaan, ihanaan ja niin mahtavaan mieheen, että tämä suhde vei minut mennessään. Mukana paketissa sain kaksi tyttöä. Toinen oli silloin 6 ja toinen 12 vuotta. Siinä oli minulle iso pala purtavaksi.. mutta monen vuoden jälkeen, kaikki on niin toisin! Olen läheinen tyttöjen kanssa. He ovat tärkeitä minulle. Olen yksi heidän "vanhemmistaan". He kunnioittavat ja arvostavat minua. Voimme puhua kaikenlaisista asioista. Perhe-elämämme sujuu ja on rikasta kaikin puolin. Minulle on jopa syntynyt pieni ajatus yhteisestä lapsesta. Aiemmin ajattelin, etten halua omia lapsia. Tämä uusperhekuvio on antanut minulle kaiken sen mitä minulle ei ennen ollut.. en osaa enää ajatella elämäni ilman tätä perhettä:) ”SUOMI 24

Lapsen on hyvä antaa itse määrittää, millä nimellä hän kutsuu bonusvanhempiaan. Useimmiten lapset valitsevat bonusvanhemman etunimen, jolla he kutsuvat perheeseen liittyneitä uutta aikuista. Äitipuoli-nimitys juontaa menneestä maailmasta, jolloin äitipuoleksi kutsuttiin kuolleen puolison paikan ottanutta naista (Murtorinne-Lahtinen 2011,139).

”Äitipuolet kokivat itsensä ilkeiksi äitipuoliksi myös silloin, kun heillä ei ollut selkeitä kasvattajan valtuuksia perheessään, mutta he joutuivat laittamaan lasten isien puolesta lapsipuolilleen rajoja.”(Murtorinne-Lahtinen 2011, 191)

POHDITTAVAKSI

Keskustele lapsen kanssa siitä, millä nimellä hän haluaa kutsua uusperheen vanhempia, muita uusia sukulaisia, avaa käsite bonusvanhempi.

Onko lapsella jo aiemmin ollut bonusvanhempia.

Millaisia uusia sukulaisuussuhteita lapsi hahmottaa elämäänsä nykyhetkellä kuuluvaksi.

Anna lapsen kertoa elämästä isän kotona ja äidin kotona.

6. MEIDÄN PERHEEN SÄÄNNÖT..

Eron jälkeen jatkuva vanhemmuus on lapsen etu, mutta koetinkivi uusperheelle. Lapsen vanhemmalla on oikeus päättää lapsen asioista, vaikka lapsi päätöshetkellä olisi toisaalla asuvan vanhempansa perheessä. Lasten biologisella äidillä taipumus horjuttaa uusperheen kasvurauhaa. Lasten tapaamisiin, lomiin ja muihin koko uusperhettä koskeviin järjestelyihin tulevat muutokset saatetaan sopia eronneiden vanhempien kesken siten, että uusi puoliso mahdollisesti omine lapsineen jätetään päätöksen teon ulkopuolelle.(Raittila,Sutinen 2008,88).

Lapselle syntyy uusperheen alkutaipaleella helposti ulkopuolisuuden tunteita. Perheeseen tullut bonusvanhempi ei ole biologinen isä tai äiti, joka ymmärtäisi lapsen näkökulmaa yhtä täydellisesti kuin oikea isä tai äiti. Uusperheen aikuisten suunnitelmat saattavat tulla lapsen tietoon sivulauseissa, puolivahingossa. Parhaiten uusperheen asioista on perillä yleensä lähivanhempi ja luontevinta olisi, että hän toimisi perheen tiedottajana ja kantaisi vastuuta uusperheen kommunikaatiosta. Lasten on helpompi sitoutua uusperheen arkeen, kun he itse pääsevät vaikuttamaan päätöksiin ja sääntöihin, toimintamalleihin, joita uusperheeseen luodaan. Uusperheen arki koostuu monista liikkuvista palasista, joita on hyvä pysähtyä yhdessä miettimään esim. perhepalavereissa. Perheen kaikkien jäsenten läsnäolo auttaa tiedon kulkua ja mahdollistaa omien toiveiden ja yhteisten suunnitelmien esille tulon ja toimintamallien luomisen.(Raittila,Sutinen,2008,112-113).

POHDITTAVAKSI

Mikä on lapsen käsitys uusperheen säännöistä, onko niitä olemassa, kuka tai ketkä ovat päättäneet säännöistä.

Mikä on ollut lapsen osallisuus jos ja kun sääntöjä on uusperheen sisällä asetettu
Millaiseksi lapsi kokee säännöt

7. MEILLÄ RIIDELLÄÄN..

Lasta ei saisi asettaa biologisten vanhempien väliseen lojaliteettiristiriitaan. Katson, että myöskään riitatilanteissa uusperheessä lapsella on oikeus olla valitsematta kummankaan vanhemman puolta, vaikka luonnollista on että lapsi valitsee biologisen vanhemman puolen. Kuten ydinperheessä, vanhemmalla ei ole uusperheessä oikeutta pönkittää omaa asemaansa moittimalla kumppaniaan lapselle. Lasta ei saa käyttää oman pahan olon kuuntelijana. (Seppänen 2013,76.)

”Kun äitipuolet neuvottelivat perhesuhteisiin liittyvistä arkisista käytännöistään sekä perheen ulkoisista (perheenjäsenyys) ja sisäisistä (säännöt ja roolit) rajoista lapsipuoltensa, puolisoitensa ja biologisten äitien kanssa, he samalla neuvottelivat identiteettiään perheen sosiaalisina vanhempina tai aikuisina, naisina ja äiteinä.(Murtorinne-Lahtinen 2011,192)”

”Olen avioitunut mieheni kanssa pari vuotta sitten, hänellä on 14 vuotias tytär. Aluksi minulla ja tyttärellä meni hyvin (kun hän oli 10-13v), mutta nyt 14 vuotiaana hän on alkanut valittaa jatkuvasti minusta biologiselle äidilleen (jonka luona asuu) kaikesta mitä teen ja sanon. Tuntuu, että en uskalla kohta enää mitään sanoa hänelle,, kun hän ymmärtää kaiken väärin ja loukkaantuu. Onkohan tämä nyt murrosikäisen kiukuttelua vai mitä? Meillä nämä valitukset on, että en anna kuunnella musiikkia (siis olen valittanut vain liian kovalla pitämisestä) , hänellä ei ole täällä isällään omaa huonetta (siis hänellä on oma huone aina kun on on meillä, siis joka toinen viikonloppua, mutta muuten huone on minun minun työhuoneena muina aikoina).. ”SUOMI 24

POHDITTAVAKSI

Mistä riidat uusperheessä lapsen kokemana syntyvät.

Miten riidat ratkaistaan.

Toimiiko joku perheessä riitojen sovittelijana.

8.MEILLÄ ON KIVAA, KUN -TOIVON, ETTÄ

Lapsen mielessä säilyy pitkään toive biologisten vanhempien yhteen paluusta. Lapsen on tärkeä saada kertoa toiveistaan riippumatta toiveiden realistisuudesta. Yhteisen arjen luominen uudessa perheessä synnyttää uudenlaisia haaveita ja mahdollisuuksia. Perheeseen syntyy uusia lapsia, asema sisarusjärjestyksessä muuttuu.

POHDITTAVAKSI

Anna lapsen kertoa hauskoja sattumuksia uusperheen arjesta.

Anna lapsen esittää kolme hyvän haltijan toivomusta.

9.MUISTOJA MEIDÄN PERHEEN YHTEISISTÄ HARRASTUKSISTA, TAPAHTUMISTA, RETKISTÄ, JUHLISTA

Parhaimmillaan uusperhettä kuvattiin tunneyksikkönä, jonka jäsenet olivat toisilleen merkittäviä ja identiteetin rakentamiselle tärkeitä toisia.

Perheyhteisyys rakentui hoivan ja huolenpidon käytäntöjen lisäksi myös yhdessä olemisen ja jakamisen, tekemisen ja yhteisten uusien perinteiden kautta. Perheenjäsenten kiintymys vahvistui niin ikään, kun tunteita ilmaistiin vastavuoroisesti hellyydenosoituksin ja sanallisesti. (Murtorinne-Lahtinen 2011,191.)

POHDITTAVAKSI

Anna lapsen kertoa vapaasti hänelle tärkeistä asioista, iloista, suruista, hauskoista sattumuksista, ikävistä kokemuksista.

Kuulostele, mitä tunnetiloja on eniten läsnä lapsen nykyhetkessä.

MINUN PERHEENI

meidän mummolassa pihahommissa ja rappusilla

- ❖ leikekirja,
- ❖ valokuva-albumi
- ❖ blogi
- ❖ facebook
- ❖ PowerPoint
- ❖ kuva-albumi
(kuvakirjaohjelmat)

Talleta uusperheesi vaiheet yhdessä tehden, perheyhteyttä luoden koko elämän kestäviksi muistoiksi.

LÄHTEET

Painetut lähteet:

Broberg, Mari 2010, Uusperheen voimavarat ja lasten hyvinvointi

Karttunen, Risto 2010, Isän ja äidin välissä. Lapsen kuulemisen psykologinen kehys huolto- ja tapaamisriidoissa

Murtorinne-Lahtinen, Minna 2011, Äitipuolen identiteetin rakentaminen uusperheessä

Raittila Kaisa, Sutinen Päivi 2008, Huonetta vai sukua-Elämää uusperheessä

Seppänen, Arja 2013, Solmu Parisuhteessa, rakkauden mahdollisuus

Sutinen Päivi 2005, Vanhempana ja aikuisena uusperheessä

Muut lähteet:

<http://kasvarauhassapikkuinen.blogspot.fi>

Ranssi-Matikainen Hanna, 2007 Yhdessä sittenkin: Kokemukset erokriisistä vertaistuesta ja muutoksesta parisuhteessa <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-693-321-7>

www.suomi24.fi

www.tilastokeskus.fi

Suomen Uusperheellisten Liitto

Uusperheneuvojakoulutuksen kehittämistyö 2013

SOILE AHOKAS

MINUN PERHEENI - pohtiva kuva-albumi lapsen perheistä